

PROCESY A EFEKTIVITA VO VEREJNEJ SPRÁVE

Eleonóra Kováčová*

KRÁLÍK, J. a kol.: *Procesy a efektivita vo verejnej správe – územná samospráva*. Banská Bystrica: Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov UMB, 2010. 254 strán. ISBN 978-80-557-0106-6

Vedecká recenzovaná monografia „*Procesy a efektivita vo verejnej správe – územná samospráva*“ je výsledkom výskumu realizovaného v rámci vedecko-výskumnej úlohy VEGA č. 1/0465/08, realizovanej na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov UMB v Banskej Bystrici.

Vedecká recenzovaná monografia sa člení na sedem kapitol. V prvej kapitole *Hodnotenie stavu decentralizácie a efektívnosti vo verejnej správe – metódy, databázy a výstupy z výskumu VEGA* sa autor **J. Králik** zamýšľa nad krízou zastupiteľskej demokracie. Poukazuje na metódy a databázy, s ktorými je možné v rámci výskumu na úrovni územnej samosprávy pracovať. Poukazuje na kvantitu, ale i kvalitu v riadení samosprávy, na postoje občanov, ako aj na „ochotu“ občanov znášať náklady – platiť dane, na ich výkon a ich celkové hodnotenie reforiem.

V druhej a tretej kapitole *Porovnanie štruktúry a kompetencií obcí v Banskobystrickom kraji a kraji Hradec Králové – výstup z výskumu VEGA a Organizačné a procesné modely v teórii a praxi územnej samosprávy* sa autor **D. Dobrovodský** venuje komparácii kompetencií a štruktúry vo vybraných krajoch Slovenskej a Českej republiky, konkrétne v Banskobystrickom samosprávnom kraji a v kraji Hradec Králové. Pracuje s metódami a technikami re-engineeringu, poukazuje na procesné modely, na význam organizačného modelovania.

* PhDr. Eleonóra Kováčová, PhD. pôsobí ako odborná asistentka na Katedre politológie Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, e-mail: eleonora.kovacova@umb.sk

V nasledujúcej, štvrtej kapitole *Manažérske metódy v teórii a praxi samosprávy v Slovenskej republike* autorka **E. Kováčová** ponúka pohľad na možnosti skvalitnenia výkonu správy implementáciou moderných manažérskych metód, ale i na výzvy a riziká súvisiace s manažerizmom. Poukazuje na problémy spočívajúce tak v objektívnych, ako i subjektívnych prekážkach. Zároveň však zdôrazňuje potrebu neustáleho vzdelávania vo verejnej správe, obzvlášť na úrovni územnej samosprávy, pretože len kvalitne vzdelaný pracovný personál môže podávať výsledky na kvalifikovane požadovanej úrovni.

V piatej kapitole *Verejná správa a efektívnosť* sa autor **M. Klus** zamýšľa nad možnými determinantmi efektívnosti a ich dopadom na výkon verejnej správy. Poukazuje na tendencie, ktoré prirodzene vedú k neefektívnosti vo verejnom sektore. Osobitnú časť kapitoly autor venuje samotnej byrokratizácii a byrokratickému aparátu vo verejnom sektore.

Šiesta kapitola *Manažérske procesy v řízení obcí Královéhradeckého kraje*, spracovaná autorkami **H. Mohelskou** a **M. Sokolovou**, je zameraná na praktické skúsenosti so zavádzaním moderných manažérskych metód v kraji Hradec Králové. Autorky ponúkajú svoje skúsenosti so zvolenou metodikou a čiastkovými výsledkami, ku ktorým sa v rámci skúmania dopracovali.

Posledná, siedma kapitola *Reformy a fungovanie verejnej správy v regiónoch EÚ*, je venovaná vybraným krajinám EÚ. Autori sa vo svojich príspevkoch venujú rozličným témam, ako napr.: *Územné konsolidačné reformy v európskych podmienkach* (**Daniel Klimovský**), *Financovanie samosprávy v Rakúsku a Nemecku* (**Dušan Dobrovodský**), *Specifika miestnej správy ve vybraných zemích EU* (**Martina Halásková**), *Problémy rozdelenia kompetencií medzi výkonnou mocou a samosprávou v Poľsku* (**Janusz Jarosiński**), *Verejná správa v Taliansku: Súčasnosť a perspektívy* (**Patrizia Prando**), *Komunálna a regionálna samospráva v Maďarskej republike* (**Katarína Rajňáková**).

Vo výskume boli vo vzťahu k reformám verejnej správy zdokumentované existujúce, v niektorých prípadoch až extrémne rozdiely vo financovaní a riadení procesov samosprávy. Do analýzy bolo na Slovensku zapojených 514 územných samospráv, v Českej republike 448 samospráv. Do výskumu sa v percentuálnom vyjadrení zapojilo - na Slovensku 24,3 % a v Čechách 21,21 % samospráv. Spolupracujúcim pracoviskom v Českej republike bola Fakulta informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové.

Pri analýze sa vyskytli aj určité problémy a nedostatky, ktoré potvrdzujú existenciu málo relevantných dát pre objektívnejšie hodnotenie medzi jednotlivými územnými samosprávami. Tento stav potvrdzujú aj závery ku Komunálnej reforme z roku 2010, ktoré podporujú aj naše zistenia a ktoré rovnako uvádzajú potrebu zavedenia monitoringu pre objektívnejšie vyhodnocovanie procesov v územnej samospráve. Výsledky riešenia sú k dispozícii i vo forme elektronickej prílohy na CD, ktorá je súčasťou vedeckej recenzovanej monografie.